

Wat?	Trainingen Zelfregulerend leren
Voor wie?	Leerkrachten
Kosten?	Afhankelijk van de gekozen optie (vier trajecten)
Interesse?	Geef dit bij Marleen Rikkerink aan (in geval van optie 1 t/m 3). Voor de leraarstudiegroep geldt een individuele inschrijving via https://shop.saxion.nl/nl/Cursussen/Leraarstudiegroep-Zelfregulerend-Leren/p/XCLZL

Iedere leerkracht past (on)bewust leerstrategieën toe om het leerproces van leerlingen zo effectief, efficiënt en aangenaam mogelijk te laten verlopen. Met iSelf leer je de effectieve leerstrategieën herkennen in je dagelijkse lessituatie. Zo kun je deze bewuster inzetten en beter op gewenste momenten inzetten. Geen enkele leerstrategie werkt immers altijd. De leerstrategieën die iSelf je biedt, zijn ook heel goed te leren aan je leerlingen. Zo krijgen zij ook meer grip op hun eigen leerproces.

Maatwerk: iSelf voor elk niveau

De ene leerkracht is al bekend met het benoemen, herkennen en (op de meest waardevolle momenten) toepassen van leerstrategieën, de andere leerkracht werkt vooral nog 'op gevoel'. In iSelf leer je woorden te geven aan de keuzes die je maakt en deze keuzes te verfijnen. Tegelijkertijd is de ene leerkracht al goed in staat leerlingen deze leerstrategieën ook aan te leren, de andere leerkracht doet dat vooral nog impliciet. In iSelf oefenen we hoe je als leerkracht de leerlingen stimuleert meer zelfsturend te leren.

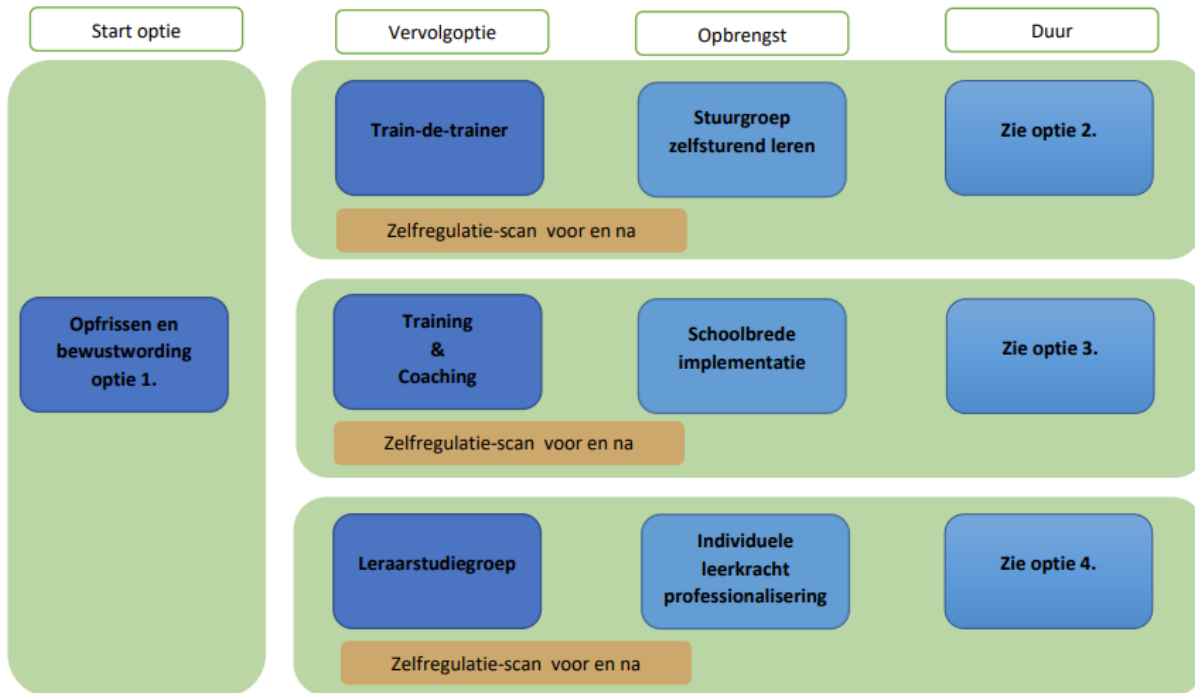
Menukaart Zelfregulerend leren

Om aan te sluiten op de diverse behoeften is de menukaart Zelfregulerend leren ontwikkeld. Deze vind je op pagina 2.

Uitgangspunten zijn:

- Iedere leerkracht past (on)bewust leerstrategieën toe gedurende de lesdag om het leerproces van leerlingen zo effectief, efficiënt en aangenaam mogelijk te laten verlopen. Dat leer je al op de Pabo en doe je vaak van nature. Ben je in staat om de leerstrategieën actief te herkennen in zowel je eigen les als die van een ander? En in zowel het handelen van een leerkracht als een leerling?
- Veel leerkrachten kennen het belang van bepaalde leerstrategieën, zoals voorkennis activeren of samenwerken. Echter op welk moment nu welke strategie effectief is, is soms nog onbekend.
- Expliciete instructie geven.
- Betekenisvolle koppeling maken naar de leefwereld van de leerlingen (en dan niet: op de middelbare school moet je dit ook kunnen).
- Samen met de leerlingen reflecteren.
- Differentiëren in hoe je leerlingen begeleid in het aansturen van hun leren middels leerstrategieën.

Ben je in het bovenstaande grotendeels thuis? Dan kun je op zoek naar een meer specifieke aanpak voor je eigen situatie of juist onderzoeken welke overkoepelende aanpak goed is. Dan is de leraarstudiegroep wellicht iets voor jou.

Optie 1. Oprissen en bewustwording

Sommige teams hebben genoeg aan een plenair ophalen, oprissen en bewustwording (dus met het gehele team). Opnieuw benoemen waarom het team zelfsturend leren wil stimuleren, samen dezelfde taal spreken, herhalen hoe zelfsturend leren gestimuleerd kan worden, samen voorbeelden en ervaringen uitwisselen en nieuwe afspraken maken. De trainer begeleidt het verloop van dit dagdeel en zal het programma waar gewenst aanvullen met theoretische onderbouwing en/of voorbeelden uit andere scholen en geeft waar nodig bevestigende of corrigerende feedback. Meest gehoorde opmerking na dit dagdeel: "Bewustwording!".

- Vorm: plenaire bijeenkomst van 3,5 uur
- Kosten: € 1020,- (min. 8 deelnemers, max. 30 deelnemers)

Optie 2. Train-de-trainer

Veel teams willen het stimuleren van zelfsturend leren verduurzamen in hun handelen. Om duurzaam te ontwikkelen, kiezen ze voor het train-de-trainer traject. Daarin is een stuurgroep van ca. vier leerkrachten in the lead. Voorafgaand aan de plenaire training gaan zij met de trainer bij elkaar een korte instructie observeren. We maken hier gebruik van de 'learn-to-notice' theorie. Eerst kijken leerkrachten zonder theoretische achtergrond naar een lesmoment, daarna mét theoretische achtergrond. Deze vier leerkrachten leren daardoor de theorie goed te herkennen in de praktijk, zodat ze de geobserveerde situatie kunnen vergelijken met de beoogde situatie. Kort hierna volgt de plenaire training aan het voltallige team onder leiding van de trainer uit Saxion. De stuurgroep krijgt dan een actieve rol om voorbeelden te noemen en hun ervaringen te delen met de rest van het team, maar er wordt vooral samen geleerd. Na deze plenaire training is de beurt aan de stuurgroep. Zij verdelen de collega's onder elkaar en observeren op die manier iedere collega drie maal. De collega krijgt na afloop feedback ('wat gaat goed' en 'wordt beter als'). Tevens is er ná de observaties een online besprekmoment tussen de stuurgroep en de trainer van Saxion. Zo kan de stuurgroep áltijd met vragen terecht bij de trainer en groeit hun professionaliteit én vermogen om hun collega's niet alleen gedurende het traject, maar ook daarna effectief te begeleiden in het stimuleren van zelfsturend leren.

Na de drie observatiemomenten organiseert de stuurgroep – zonder de trainer van Saxion - een studiedagdeel, waarin de successen en meest voorkomende verbeterpunten worden behandeld. Na afloop van het train-de-trainer traject is het team vaak zeer zelfstandig in staat om blijvend te werken aan het onderwerp zelfsturend leren.

- Vorm: een train-de-trainer moment aan de stuurgroep (3-5 leerkrachten) van 4 uur, een teamtraining op locatie voor het voltallige team (3,5 uur), driemaal een uitwisselingsmoment met de stuurgroep online (3,5 uur) en online voorbereiding op de eindtraining (1 uur)
- Kosten: € 2350,- (min. 8 deelnemers, max. 30 deelnemers)

Optie 3. Training & coaching

Sommige teams voelen meer voor een intensieve begeleiding vanuit Saxion. Zij starten met een teambrede training waarin wordt toegewerkt naar een gezamenlijke taal, wordt geoefend met het geven van expliciete instructie en iedereen op ongeveer het zelfde 'startniveau' staat. De externe trainer vanuit Saxion organiseert en begeleidt dit dagdeel. Vervolgens komt de trainer driemaal bij iedere docent ca. 10 minuten observeren. Aan het eind van een dergelijke observatiedag volgt een intervisiemoment. Daarin worden ervaringen besproken, instructies teruggekeken en waar nodig nieuwe handvaten gedeeld door de trainer. Via de mail krijgt iedere docent individuele feedback ('wat gaat goed' en 'wordt beter als'). Dit traject wordt afgesloten met een reflectiebijeenkomst die wordt georganiseerd en begeleid door de trainer van Saxion.

- Vorm: een teamtraining (3,5 uur) op locatie aan het voltallige team en driemaal een observatie per leerkracht, bij iedere leerkracht een intervisiemoment (1,5 uur) in groepen van 4-8 leerkrachten. Vervolgens krijgt iedere leerkracht individueel feedback.
- Kosten: bij max. 8 deelnemers: € 3800,-; bij 9 -16 deelnemers: € 5850,-; bij 17-24 deelnemers € 7890,-; bij 25-32 deelnemers € 9990,-

Optie 4. Leraarstudiegroep

Individueel professionaliseringstraject voor leerkrachten die naar aanleiding van de opfrustraining aan de slag willen met zelfsturend leren in de eigen klas en eigen praktijk. De leraarstudiegroep Zelfsturend Leren heeft het doel leerkrachten te professionaliseren in het bevorderen van zelfsturend leren bij hun leerlingen, in hun eigen klas en passend in hun praktijk setting. In acht bijeenkomsten van een uur (ongeveer een keer in de 3 à 4 weken) met andere leerkrachten worden diverse theoretische achtergronden van zelfsturend leren behandeld en gaan de leerkrachten onder begeleiding van onderzoekers van het lectoraat Vernieuwingsonderwijs stapsgewijs een praktijkgericht onderzoek uit voeren naar het bevorderen van zelfsturend leren in hun klas. De leerkrachten ontwikkelen daarmee een product en/of didactiek dat hun leerlingen helpt hun eigen leerproces beter bij- en aan te sturen. De leraarstudiegroep wordt afgesloten met een presentatie van de ontwikkelde producten aan elkaar en aan het schoolteam.

- Voorkeur startmoment: oktober 2021
- Vorm: 8 bijeenkomsten van 1 uur (elke 3/4 weken een bijeenkomst) met tussentijds zelfstudie door de deelnemers
- Kosten: € 3650,- (max. 12 deelnemers)

N.B. de genoemde bedragen zijn een richtlijn. (Eventuele) reiskosten en reizen van de docent(en) zijn niet meegenomen.

Nog vragen/opmerkingen? Neem gerust contact op Marleen Rikkerink, teamleider Onderzoek en Onderwijs Transfer, m.rikkerink@saxion.nl